

金剛般若波羅蜜經

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

姚秦三藏法师鸠摩罗什译

(汉语拼音读本)

校注说明

本版《金刚经》是采用流通较为广泛的寿春府永庆寺南唐道颙(yōng)法师石刻本为蓝本,同时参考了对《金刚经》下过极大功夫的近代大德江味农居士研校的《金刚经校正本》,以及美国沈家桢居士著的《金刚经的研究》、悟真子辑校的《金刚经全注全解》(北京师范大学出版社出版)、明朝朱棣的《金刚经集注》和唐朝柳公权书、清朝翁方纲书的《金刚经》等诸家碑帖和版本,逐字逐句地校注核验,并采取数人轮校之办法,力求准确、规范、全面。

汉语的表达较为复杂,有的字由于发音不同而其义迥然。为了使读者能准确地诵读和正确地理解,我们依据《常诵佛经生字注音手册》(上海佛学书局印行)、《辞海》、《辞源》、《佛学辞典》等权威专业的辞书专著,对《金刚经》中的不少字的读音、字义进行了认真细致的查核审读。如经中的“行”、“分”和“见”字有两种读音,“一”字和“那”字有三种读音,“不”字有四种读音;“供养”的“养”不读 yǎng 而应读 yàng(下供上发四声),“乐”字读 yào(要音)不读 lè,“大乘”的“乘”读 shèng(胜音)不读 chéng,“比丘”的“比”读 bì,等等。我们将这类生僻字异音字的拼音进行加粗加黑处理,以便于持诵者能清晰地辨识,流利地持诵。部分真言的读音参考对照了悉曇梵音真言的发音进行校注。

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

· 1 ·

jīn gāng jīng qǐ qǐng

金刚经启请

受持《金刚般若波罗蜜经》者，先须至心念香赞、净口业等真言，然后启请八金刚、四菩萨名号，所在之处，常当拥护。

xiāng zàn

香 赞

lú xiāng zhà ruò fǎ jiè méng xūn zhū fó

炉香乍热，法界蒙薰，诸佛

hǎi huì xī yáo wén suí chù jié xiáng yún chéng yì
海会悉遥闻，随处结祥云，诚意

fāng yīn zhū fó xiàn quán shēn

方殷，诸佛现全身。

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hé sà

南无香云盖菩萨摩诃萨（三称）

jīng kǒu yè zhēn yán

净口业真言

om xiū lì xiū lì mó hé xiū lì

唵 修唎修唎 摩诃修唎

xiū xiū lì suō pó hé

修修唎 娑婆诃

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng
金刚般若波罗蜜经

jīng yì yè zhēn yán

净意业真言

om wā zhǐ lā dá hē hè hōng

唵 哥日啰怛诃贺斛

jīng shēn yè zhēn yán

净身业真言

om xiū duō lì xiū duō lì xiū mó lì

唵 修哆唎 修哆唎 修摩唎

xiū mó lì suō pó hē
修摩唎 婆婆诃

ān tǔ dì zhēn yán

安土地真言

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán om

南无三满多 母驮喃 唵

dù lǚ dù lǚ dāi wēi suō pó hē
度噜度噜 地尾娑婆诃

pǔ gòng yàng zhēn yán

普供养真言

om yé yé nǎng sān pó wá wā zhǐ lā hōng

唵 𠙴𠙴曩 三婆嚩 鞍日啰斛

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng

金刚般若波罗蜜经

· 3 ·

fèng qǐng bā jīn gāng

奉请八金刚

fèng qǐng qīng chú zāi jīn gāng

奉请青除灾金刚

fèng qǐng bì dù jīn gāng

奉请辟毒金刚

fèng qǐng huáng suí qiú jīn gāng

奉请黄随求金刚

fèng qǐng bái jīng shuǐ jīn gāng

奉请白净水金刚

fèng qǐng chì shēng huǒ jīn gāng

奉请赤声火金刚

fèng qǐng dìng chí zāi jīn gāng

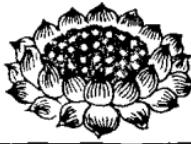
奉请定持灾金刚

fèng qǐng zǐ xián jīn gāng

奉请紫贤金刚

fèng qǐng dà shén jīn gāng

奉请大神金刚

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng

金刚般若波罗蜜经

· 4 ·

fèng qǐng sì pú sà

奉请四菩萨

fèng qǐng jīn gāng juàn pú sà

奉请金刚眷菩萨

fèng qǐng jīn gāng suǒ pú sà

奉请金刚索菩萨

fèng qǐng jīn gāng ài pú sà

奉请金刚爱菩萨

fèng qǐng jīn gāng yǔ pú sà

奉请金刚语菩萨

fā yuàn wén

发愿文

qǐ shǒu	sān jiè	zūn	guī yī	shí fāng	fó
稽首	三界	尊	皈依	十方	佛
wǒ jīn	fā hóng	yuàn	chí cǐ	jīn gāng	jīng
我今	发宏	愿	持此	金刚	经
shàng bào	sì chóngr	ēn	xià jì	sān tú	kǔ
上报	四重	恩	下济	三涂	苦
ruò yǒu	jiàn wén	zhě	xī fā	pú tí	xīn
若有	见闻者		悉发	菩提	心
jìn cǐ	yī bào	shēn	tóng shēng	jí lè	guó
尽此	一报身		同生	极乐	国

yún hé fàn

云何梵

yún hé dé cháng shòu jīn gāng bù huài shēn
云何得长寿 金刚不坏身
fù yǐ hé yīn yuán dé dà jiān gù lì
复以何因缘 得大坚固力
yún hé yú cǐ jīng jiū jìng dào běi àn
云何于此经 究竟到彼岸
yuàn fó kāi wēi mì guǎng wèi zhòng shēng shuō
愿佛开微密 广为众生说
ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (三称)
ná mó qí yuán huì shàng fó pú sà
南无祇园会上佛菩萨 (三称)

kāi jīng jí

开经偈

wú shàng shèn shēn wēi miào fǎ
无上甚深微妙法
bǎi qiān wàn jié nán zāo yù
百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí
我今见闻得受持
yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
愿解如来真实义

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng

金刚般若波罗蜜经

yáo qín sān zàn fǎ shī jiū mó luó shí yì
姚秦三藏法师鸠摩罗什译

rú shì wǒ wén yì shí fó zài shè wèi

如是我闻。一时佛在舍卫

guó qí shù jǐ gū dú yuán yǔ dà bì qū zhòng
国、祇树给孤独园，与大比丘众

qiān èr bǎi wǔ shí rén jù ēr shí shì zūn shí
千二百五十人俱。尔时世尊食

shí zhuó yī chí bō rù shè wèi dà chéng qí shí
时，著衣持钵，入舍卫大城乞食。

yú qí chéng zhōng cì dì qí yǐ huán zhì běn chù
于其城中，次第乞已，还至本处。

fàn shí qì shōu yī bō xǐ zú yǐ fù zuò ér
饭食讫，收衣钵，洗足已，敷座而

zuò

坐。

shí zhǎng lǎo xū pú tí zài dà zhòng zhōng

时长老须菩提，在大众中，

jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu jiān yòu xī zhuó dì

即从座起，偏袒右肩，右膝著地，

hé zhǎng gōng jìng ér bái fó yán xī yǒu shì zūn
合掌恭敬，而白佛言：希有世尊！
rú lái shàn hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū pú
如来善护念诸菩萨，善付嘱诸菩
sà shì zūn shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā ā
萨。世尊，善男子善女人，发阿
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yīng yún hé
耨多罗三藐三菩提心，应云何
zhù yún hé xiáng fú qí xīn fó yán shàn
住？云何降伏其心？佛言：善
zāi shàn zāi xū pú tí rú rǔ suǒ shuō rú
哉，善哉。须菩提，如汝所说，如
lái shàn hù niàn zhū pú sà shàn fù zhǔ zhū pú
来善护念诸菩萨，善付嘱诸菩
sà rǔ jīn dì tīng dāng wèi rǔ shuō shàn nán
萨。汝今谛听，当为汝说。善男
zǐ shàn rǔ rén fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú
子善女人，发阿耨多罗三藐三菩
tí xīn yīng rú shì zhù rú shì xiáng fú qí xīn
提心，应如是住，如是降伏其心。
wéi rán shì zūn yuàn yào yù wén
唯然，世尊，愿乐欲闻。

fó gào xū pú tí zhū pú sà mó hé sà
佛告须菩提：诸菩萨摩诃萨，

yìng rú shì xiáng fú qí xīn suǒ yǒu yí qiè zhòng
应如是降伏其心。所有一切众
shēng zhī lèi ruò luǎn shēng ruò tāi shēng ruò shī
生之类，若卵生、若胎生、若湿
shēng ruò huà shēng ruò yǒu sè ruò wú sè ruò
生、若化生，若有色、若无色，若
yǒu xiǎng ruò wú xiǎng ruò fēi yǒu xiǎng fēi wú xiǎng
有想、若无想、若非有想非无想，
wǒ jiē lìng rù wú yú niè pán ér miè dù zhī rú
我皆令入无余涅槃而灭度之。如
shì miè dù wú liàng wú shù wú biān zhòng shēng shí wú
是灭度无量无数无边众生，实无
zhòng shēng dé miè dù zhě hé yǐ gù xū pú
众生得灭度者。何以故？须菩
tí ruò pú sà yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng
提，若菩萨有我相、人相、众生
xiàng shòu zhě xiàng jí fēi pú sà
相、寿者相，即非菩萨。

fù cì xū pú . tí pú sà yú fǎ yīng
复次，须菩提，菩萨于法，应
wú suǒ zhù xíng yú bù shī suǒ wèi bù zhù sè bù
无所住行于布施，所谓不住色布
shī bù zhù shēng xiāng wèi chù fǎ bù shī xū pú
施，不住声香味触法布施。须菩

tí pú sà yīng rú shì bù shī bú zhù yú xiàng
提，菩萨应如是布施，不住于相。
hé yǐ gù ruò pú sà bù zhù xiàng bù shī qí
何以故？若菩萨不住相布施，其
fú dé bù kě sī liàng xū pú tí yú yì yún
福德不可思量。须菩提，于意云
hé dōng fāng xū kōng kě sī liàng fǒu tú yě
何？东方虚空可思量不？不也，
shì zūn xū pú tí nán xī běi fāng sì wéi
世尊。须菩提，南西北方、四维
shàng xià xū kōng kě sī liàng fǒu fú yě shì
上下虚空，可思量不？不也，世
zūn xū pú tí pú sà wú zhù xiàng bù shī
尊。须菩提，菩萨无住相布施，
fú dé yì fù rú shì bù kě sī liàng xū pú
福德亦复如是不可思量。须菩
tí pú sà dàn yīng rú suǒ jiào zhù
提，菩萨但应如所教住。

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ shēn
须菩提，于意云何？可以身
xiàng jiàn rú lái fǒu fú yě shì zūn bù kě
相见如来不？不也，世尊，不可
yǐ shēn xiàng dé jiàn rú lái hé yǐ gù rú lái
以身相得见如来。何以故？如来

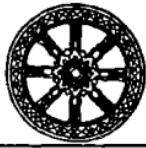

suo shuo shen xiang ji fei shen xiang fo gao xu pu
所说身相，即非身相。佛告须菩提：
ti fan suo you xiang jie shi xu wang ruo jian zhu
提：凡所有相，皆是虚妄，若见诸
xiang fei xiang ji xian ru lai
相非相，即见如来。

xu pu ti bai fo yan shi zun po you
须菩提白佛言：世尊，颇有
zhong sheng de wen ru shi yan shuo zhang ju sheng shi
众生，得闻如是言说章句，生实
xin fou fo gao xu pu ti mo zuo shi shuo
信不？佛告须菩提：莫作是说，
ru lai mie hou hou wu bai sui you chi jie xiu
如来灭后，后五百岁，有持戒修
fu zhe yu ci zhang ju neung sheng xin xi yi ci
福者，于此章句，能生信心，以此
wei shi dang zhi shi ren bu yu yi fo er fo
为实，当知是人，不于一佛二佛
san si wu fo er zhong shan gen yi yu wu liang qian
三四五佛而种善根，已于无量千
wan fo suo zhong zhu shan gen wen shi zhang ju
万佛所，种诸善根。闻是章句，
nai zhi yi nian sheng jing xin zhe xu pu ti ru
乃至一念生净信者，须菩提，如

lái xǐ zhī xī jiàn shì zhū zhòng shēng dé rú shì
来悉知悉见，是诸众生，得如是
wú liàng fú dé hé yǐ gù shì zhū zhòng shēng
无量福德。何以故？是诸众生，
wú fù wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng xiàng shòu zhě
无复我相、人相、众生相、寿者
xiàng wú fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ
相，无法相，亦无非法相。何以
gù shì zhū zhòng shēng ruò xīn qǔ xiàng jí wéi
故？是诸众生，若心取相，即为
zhuó wǒ rén zhòng shēng shòu zhě ruò qǔ fǎ
著我、人、众生、寿者；若取法
xiàng jí zhuó wǒ rén zhòng shēng shòu zhě hé
相，即著我、人、众生、寿者。何
yǐ gù ruò qǔ fēi fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén
以故？若取非法相，即著我、人、
zhòng shēng shòu zhě shì gù bù yīng qǔ fǎ bù
众生、寿者。是故不应取法，不
yīng qǔ fēi fǎ yǐ shì yì gù rú lái cháng
应取非法。以是义故，如来常
shuō rǔ děng bì qiū zhī wǒ shuō fǎ rú fá yù
说，汝等比丘，知我说法，如筏喻
zhě fǎ shàng yīng shě hé kuàng fēi fǎ
者；法尚应舍，何况非法。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé
须菩提，于意云何？如来得

ā nòu duó luó sān miǎo sān pú tí yé rú lái yǒu
阿耨多罗三藐三菩提耶？如来有

suǒ shuō fǎ yé xū pú tí yán rú wǒ jiě fó
所说法耶？须菩提言：如我解佛

suǒ shuō yì wú yǒu dìng fǎ míng ā nòu duō luó sān
所说义，无有定法名阿耨多罗三

miǎo sān pú tí yì wú yǒu dìng fǎ rú lái kě
藐三菩提，亦无有定法如来可

shuō hé yǐ gù rú lái suǒ shuō fǎ jiē bù
说。何以故？如来所说法，皆不

kě qǔ bù kě shuō fēi fǎ fēi fēi fǎ suǒ
可取、不可说，非法、非非法。所

yǐ zhě hé yí qiè xián shèng jiē yǐ wú wéi fǎ
以者何？一切贤圣，皆以无为法

ér yǒu chā bié

而有差别。

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎn
须菩提，于意云何？若人满

sān qiān dà qiān shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī
三千大千世界七宝，以用布施，

shì rén suǒ dé fú dé nìng wéi duō fǒu xū pú
是人所得福德，宁为多不？须菩

tí yán shèn duō shì zūn hé yǐ gù shì
提言：甚多，世尊。何以故？是
fú dé jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō fú
福德即非福德性，是故如来说福
dé duō ruò fù yǒu rén yú cǐ jīng zhōng shòu
德多。若复有人，于此经中受
chí nǎi zhì sì jù jí děng wèi tā rén shuō qí
持，乃至四句偈等，为他人说，其
fú shèng bǐ hé yǐ gù xū pú tí yí qiè
福胜彼。何以故？须菩提，一切
zhū fó jí zhū fó ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
诸佛及诸佛阿耨多罗三藐三菩提
fǎ jiē cóng cǐ jīng chū xū pú tí suǒ wèi
法，皆从此经出。须菩提，所谓
fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ
佛法者，即非佛法。

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán
须菩提，于意云何？须陀洹
néng zuò shì niàn wǒ dé xū tuó huán guǒ fǒu xū
能作是念，我得须陀洹果不？须
pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù
菩提言：不也，世尊。何以故？
xū tuó huán míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bú
须陀洹名为入流，而无所入，不

rù sè shēng xiāng wèi chù fǎ shì míng xū tuó huán
入色声香味触法，是名须陀洹。

xū pú tí yú yì yún hé sī tuó hán néng zuò
须菩提，于意云何？斯陀含能作

shì niàn wǒ dé sī tuó hán guǒ fǒu xū pú tí
是念，我得斯陀含果不？须菩提

yán fú yě shì zūn hé yǐ gù sī tuó
言：不也，世尊。何以故？斯陀

hán míng yì wǎng lái ér shí wú wǎng lái shì míng
含名一往来，而实无往来，是名

sī tuó hán xū pú tí yú yì yún hé ā
斯陀含。须菩提，于意云何？阿

nuò hán néng zuò shì niàn wǒ dé ā nuò hán guǒ
那含能作是念，我得阿那含果

fǒu xū pú tí yán fú yě shì zūn hé
不？须菩提言：不也，世尊。何

yǐ gù ā nuò hán míng wéi bù lái ér shí wú
以故？阿那含名为不来，而实无

bù lái shì gù míng ā nuò hán xū pú tí
不来，是故名阿那含。须菩提，

yú yì yún hé ā luó hàn néng zuò shì niàn wǒ
于意云何？阿罗汉能作是念，我

dé ā luó hàn dào fǒu xū pú tí yán fú
得阿罗汉道不？须菩提言：不